Η ΙΝΤΕΡΠΟΛ ΔΙΕΡΕΥΝΑ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ

Πρός πώληση καί δεύτερο ἔργο τοῦ Εὐφρονίου

ΕΝΑ ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟ ΔΟΛΛΑΡΙΑ «ΤΖΙΡΟΣ» ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΡΧΑΙΟΚΑΠΗΛΙΑΣ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, 26.

Πράκτορες τοῦ "Εφ Μπί "Αϊ, εἰδικοί μέ τήν δίωξη τῆς ἀρχαιοκαπηλίας συνεργάζονται μέ 'Ιταλούς ἀστυνομικούς καί ἐμπειρογνώμονες γιά τήν διερεύνηση τοῦ μυστηρίου τῆς πωλήσεως τοῦ βαρυτίμου ἔργου Εὐφρονίου στό Μητροπολιτικό Μουσεῖο τῆς Νέας 'Υόρκης, ἐνῶ ἤδη γίνεται λόγος γιά προσφορά καί ἄλλων ἀριστουργημάτων τοῦ ἀρχαίου "Ελληνος καλλιτέχνη. Αὐτό τό δεύτερο ἔργο τοῦ κορυφαίου ἀγγειογράφου τῆς ἀρχαιότητος εἶναι, ὅπως λέγεται, ἕνα κύπελλο ὕψους δέκα ἑκατοστῶν μέ εὐρύ ἄνοιγμα καί δύο λαβές.

'Η ἀποκάλυψη ἔγινε ἀπό τόν κ. Ντήτριχ φόν Μπότμερ, ἐπιμελητή ἑλληνικῆς καί ρωμαϊκῆς τέχνης τοῦ Μητροπολιτικοῦ Μουσείου Νέας 'Υόρκης καί δημοσιεύθηκε στόν ἀμερικανικό Τύπο.

"Ηδη οἱ ἀμερικανικές ἐφημερίδες εἶχαν σέ μεγάλη ἔκταση ἀσχοληθῆ μέ τήν ὑπόθεση τοῦ κρατῆρος τοῦ Εὐφρονίου — μέ τήν παράσταση τοῦ θανάτου τοῦ Σαρπηδόνος, γιοῦ τοῦ Διός — τήν πώλησή του στό Μητροπολιτικό Μουσεῖο τῆς Νέας 'Υόρκης ἀπό διεθνῶς γνωστό ἀρχαιοκάπηλο. Τό μέρ ἔργο λέγεται, ἀνακαλύφθηκε στήν 'Ιταλία τό 1971 ἀπό ἀρχαιοκάπηλους καί ἔκτοτε περιφέρεται πρός πώληση. Πιστεύεται ὅτι σήμερα βρίσκεται στή Νορβηγία.

Τό δεύτερο ἔργο, γιά τό ὁποῖο γίνεται λόγος, ἀναφέρεται κι' αὐτό στό θάνατο τοῦ Σαρπηδόνος, ἀλλά δέν εἶναι σέ καλή κατάσταση καί γι' αὐτό προσφέρεται στήν τιμή τῶν 15.000 δολλαρίων, ἐνῶ γιά τό ἄλλο δόθηκε ποσόν 1.000.000 δολλαρίων.

Οἱ πράκτορες τῆς "Εφ - Μπί - "Αϊ τοῦ διερευνοῦν τήν ὑπόθεση τοῦ πρώτου ἔργου, ἦλθαν ἤδη σέ ἐπαφή μέ τούς 'Ιταλούς. Στή Ρώμη, ὁ ἀρμόδιος εἰσαγγελεύς κάλεσε γιά ἀνάκριση τέσσερα ἔτουμα. Τά ὀνόματά τους ὅμως δέν ἐγνώσθησαν. 'Ο ἴδιος εἰσαγγελεύς ἐξέδωσε πρόσκληση γιά ἀνάκριση καί γιά τάν γνωστό 'Αμερικανό ἔμπορο ἀρχαιοτήτων Ράμπερτ 'Εμμάνουελ Χέχτ, πού ἐμφανίσθηκε σάν ὁ μεσάζων γιά τήν πώληση τοῦ πρώτου ἔργου — καί ἴσως τοῦ δευτέρου ἐπίσης.

'Επικεφαλῆς τῆς ὁμάδος τῶν πρακτόρων τοῦ "Εφ - Μπί - "Αϊ γιά τήν ἀνακάλυψη τῶν ἀρχαιοκαπήλων ἐτέθη ὁ κ. Ράμπερτ Βόλπ. 'Ανεπίσημοι 'Αμερικανοί εἰδικοί πιστεύουν ὅτι τό περίφημο ἔργο τοῦ Εὐφρονίου ἐκλάπη ἀπό ἕνα ἐτρουσκικό τάφο στήν 'Ιταλία, ἀλλά τόσο ὁ Χέχτ, ὅσο καί τό Μητροπολιτικό Μουσεῖο τῆς Νέας 'Υόρκης, διέψευσαν τήν ἄποψη αὐτή.

'Ο δικηγόρος τοῦ Χέχτ στή Ρώμη κ. Γκιουζέππε Λοζίκοονο, δέν θέλησε νά ἐπιβεβαιώση ἤ νά διαψεύση ὅν ὁ πολίτης του ἐκλήθη ἀπό τόν εἰσαγγελέα τῆς Ρώμης. «"Οσα λιγότερα λεγονται πάνω σ' αὐτή τήν ὑπόθεση —εἶπε— τόσο τό καλύτερο». 'Εν τούτοις, ἡ 'Ιταλική ἀστυνομία ἔχει ἐξιχνιάσει τήν ὑπόθεση κι' ἔχει στά χέρια της τά ὀνόματα τῶν ἀρχαιοκαπήλων. Ποῦ βρίσκονται αὐτοί, τό γνωρίζουν μόνο οἱ 'Ιταλικές ἀρχές.

Τό ἐ^ο τοῦ Εὐφρονίου ἀνάγεται στά τέλη τοῦ δου π.Χ. αἰώνος. Εἶναι δημιουργημένο ἀπό τόν χαρακτηρίζόμενο σάν Μιχαήλ "Αγγελο τῆς ἀρχαιότητος. Εἶναι ἀπό τά ἐλάχιστα ἀγγεῖα μέ παραστάσεις ἀπό τό θάνατο τοῦ Σαρπηδόνος.

Μάχρι τελευταῖας πιστεύεται ὅτι ὁ κρατήρας βρισκόταν «κατατεθειμένος» στή Ζυρίχη, ἐπ' ὀνόματι τοῦ Χέχτ. Τήν παρασμένη ἑβδομάδα ὁ Χέχτ ἀρνήθηκε ὅτι εἶχε ποτέ ὑπό τήν κατοχή του τό ἀναζητούμενο ἔργο, ἄλλοι ὅμως βεβαίωσαν τό ἀντίθετο. 'Ανάμεσα στούς τελευταίους εἶναι κι' ὁ δρ Ντήτριχ φόν Μπότμερ, διευθυντής τοῦ τμήματος ἑλληνορωμαϊκῆς τέχνης στό Μητροπολιτικό Μουσεῖο τῆς Νέας 'Υόρκης.

'Ο δρ Μπότμερ εἶδε γιά πρώτη φορά τό κύπελλο στή Ζυρίχη τόν 'Ιούλιο τοῦ 1971, ὅπως ὁ ἴδιος ἐδήλωσε.

'Ο μακαρίτης καθηγητής σέρ Τζών Μπήζλεϊ, διάσημος γιά τίς μελέτες του πάνω σέ θέματα τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς τέχνης, ἀναφέρει σέ μελέτες του 24 ἔργα τοῦ Εὐφρονίου, ὄχι ὅμως τόν κρατῆρα καί τό κύπελλο, γιά τά ὁποῖα τόσος λόγος γίνεται τώρα.

Οἱ 'Ιταλοί ἀρχαιολόγοι πιστεύουν ὅτι καί τά δύο ἀντικείμενα βρέθηκαν σ' ἕνα καί τόν αὐτό τάφο. Οἱ 'Ιταλοί ζήτησαν ἀπό τό Μητροπολιτικό Μουσεῖο τῆς Νέας "Υόρκης λεπτομέρειες γιά τό κύπελλο, εἰκόνες τοῦ ὁποίου ἐπιδείξε σέ μιά διάλεξή του στή Φιλαδέλφεια ὁ δόκτωρ φόν Μπότμερ.

'Επί πλέον, ὁ καθηγητής Μόσσιμο Παλλοτίνο, πρόεδρος τοῦ 'Ανωτάτου 'Αρχαιολογικοῦ Συμβουλίου, πού συμβουλεύει τήν 'Ιταλική κυβέρνηση, ἔγραψε στή διεύθυνση τοῦ Μητροπολιτικοῦ Μουσείου τῆς Νέας 'Υόρκης ζητώντας νά πληροφορηθῆ γιατί αὐτό δέν κυκλοφόρησε εἰκόνες τοῦ κυπέλλου πρίν τό ἀγοράση.

Τό Διεθνές Συμβούλιο Μουσείων, ἐξ ἄλλου, κυκλοφόρησε τώρα τελευταῖα μιά ἐγκύκλιο, διά τῆς ὁποίας τά μουσεῖα τῆς ὀργανώσεως παροτρύνονται νά μή ἀγοράζουν κλοπιμαῖα ἔργα τέχνης. Τό καταστατικό τοῦ Συμβουλίου προβλέπει πράγματι ὅτι «ἀσφάλεια ἕνα μουσεῖο ἔχει προφορές γιά ἀγορά κλοπιμαίων ἔργων τέχνης, πρέπει νά ἀναφέρεται στίς ἀρμόδιες κυβερνήσεις τῶν χωρῶν ἀπο τίς ὁποῖες προέρχονται τά ἔργα».

'Εκπρόσωπος τοῦ Μητροπολιτικοῦ Μουσείου τῆς Νέας 'Υόρκης δήλωσε τά ἑξῆς πάνω σ' αὐτό: «Δέν ἐπικοινωνήσαμε μέ ξένες ἀρχές, διότι γνωρίζαμε πέρα ἀπό κάθε ἀμφιβολία, ὅτι τό ἀζζο βρισκόταν σε ἰδιωτική συλλογή. 'Εκείνος πού μᾶς τό πούλησε μᾶς ἀπέδειξε ὅτι ὁ κοτέρας του τό ἀγόρασε στό Λονδίνο, τό 1918, ἀπό ἕνα κατάστημα μέ ἀντίκες».

'Η ὑπόθεση εἶναι τόσο περιπλοκη ὥστε χάνει κανείς τά νήματα τοῦ μυστηρίου σέ κάθε του βῆμα.

'Ο Χέχτ συνεργάζεται μ' ἕνα Λιβανέζο ἔμπορο ἀρχαιοτήτων, τόν Ντικράν Σαραφφιάν, πού ἰσχυρίσθηκε ὅτι «ἦτον ὁ πρώτος ἰδιοκτήτης» τοῦ ἔργου. Οἱ ἀρμόδιοι τοῦ Μητροπολιτικοῦ Μουσείου Νέας 'Υόρκης, δηλώνουν ὅτι οὐδέποτε ἤλθαν σ' ἐπαφῆ μέ κανένα Σαραφφιάν. Αὐτός, ὅμως, δίνει στή δημοσιότητα βεβαιώσεις τοῦ ἀρχαιολογικοῦ μουσείου Βηρυτοῦ, σύμφωνα μέ τίς ὁποῖες αὐτός ἦταν ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἔργου.

Οἱ 'Ιταλοί θεωροῦν τόν Χέχτ σάν τόν «λυμεώνα» τῶν ἀρχαιοτήτων, ἀρχηγό δικτύου ἀρχαιοκαπήλων μέ ἐτησίο «τζίρο» ἕνα δισεκατομμύριο δολλάρια. Οἱ περισσότερες πράξεις ἀρχαιοκαπηλίας γίνονται στήν Περσία, τήν Τουρκία, τήν Αἴγυπτο, τήν 'Ελλάδα, τήν 'Ιταλία — καί ἀνατολικότερα στήν 'Ινδία.

Τεράστια ποσά δίνονται ἀπό μεγάλα μουσεῖα γιά τήν ἀπόκτηση κλοπιμαίων ἔργων τέχνης. Τά μουσεῖα αὐτά ἰσχυρίζονται ὅτι ἀγοράζοντας ἔργα τέχνης, καθώς εἰπόν τοῦ Εὐφρονίου, προστατεύουν τά ἔργα ἀπό μιά ἐνδεχομένη καταστροφή καί δίνουν στήν ἀνθρωπότητα τή δυνατότητα νά τά θαυμάση.

Στίς "Ηνωμένες Πολιτεῖες, διευθύντες μουσεῖα ἀρχαιολόγοι κι' ἄλλοι εἰδικοί ἐπί τῆς τέχνης, ἐκφράζουν ἔκπληξη, ἀθλιά καί διαμαρτυρία γιά τήν «ὑπέρογκη τιμή» τοῦ ἑνός καί πλέον ἑκατομμυρίου δολλαρίων τήν ὁποία πιστεύεται ὅτι κατέβαλε τό Μητροπολιτικό Μουσεῖο Νέας 'Υόρκης γιά τήν ἀπόκτηση τοῦ κρατῆρος τοῦ Σαρπηδόνος. Πολλοί μιλοῦν περί σκανδάλου σημειώνοντες ἰδιαιτέως τό γεγονός ὅτι ἡ διεύθυνση τοῦ μουσείου ἀναγκάσθηκε νά «ἀπουλήση ὅσο - ὅσο» τήν μοναδική συλλογή ἀρχαιοελληνικῶν νομισμάτων, τήν ὁποία κατέιχε, καθώς καί εἰκοσάδα ἔργων ζωγραφικῆς μεγάλων ζωγράφων τῆς 'Αναγεννήσεως καί τῶν νεωτέρων χρόνων, γιά νά προβῆ σέ ἀγορές ἄλλων ἔργων.

'Ο περίφημος κρατήρας τοῦ Εὐφρονίου, πού βρίσκεται στό ἐπίκεντρο ἑνός πρωτοφανοῦς γιά τίς τελευταῖες δεκαετίας διεθνοῦς ἀρχαιολογικοῦ σάλου.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΣΤΟΥΣ ΤΡΕΙΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΕΣ

● Συνέχεια ἀπό τή σελίδα 1

θῶς καί στίς ἐνδοκυπριακές συνομιλίες, πού εἰσέρχονται τώρα σέ κρίσιμη φάση.

Νέα συνάντηση Μακαρίου - Λαγάκου

'Υπενθυμίζεται ὅτι ὁ πρεσβευτής τῆς 'Ελλάδος κ. Λαγάκος τήν περασμένη ἑβδομάδα συναντήθηκε μέ τόν πρόεδρο Μακάριο καί τήν Παρασκευή ἐπεσκέφθη τούς τρεῖς μητροπολίτες, πού συνεδρίσαν στή Λεμεσό Προχθές Σάββατο, ὁ κ. Λαγάκος εἶχε νέα συνάντηση μέ τόν πρόεδρο Μακάριο. Θεωρεῖται βέβαιο ὅτι οἱ ἐπαφές αὐτές εἶχαν ὡς ἀντικείμενο τήν διευθέτηση τῆς διαφορᾶς μητροπολιτῶν καί προέδρου Μακερίου.

Στό μεταξύ, οἱ τρεῖς μητροπολῖτες δέν ἔδωσαν στή δημοσιότητα τό «κατηγορητήριο» πού διεβίβασαν στόν 'Αρχιεπίσκοπο Μακάριο καί γι' αὐτό πολλά πιθανολογοῦν ὅτι δέν ἀποκλείεται ἀναθεώρηση τῆς στάσεώς των.

Γενικά πιστεύεται ὅτι ἔστω κι' ἄν οἱ μητροπολῖτες πάρουν τήν ἀπόφασή νά «καθαιρέσουν» τόν 'Αρχιεπίσκοπο, καμμία πρακτική σημασία δέν θά ἔχη τό γεγονός, ἐκτός ἀπό τήν δημιουργία ἀνατταραχῆς, δεδομένου ὅτι ὁ 'Αρχιεπίσκοπος θεωρεῖ τήν ἀπόφαση αὐτή ἀντικανονική.

Σχετικά ὑπενθυμίζεται ὅτι τό ἀρχιεπισκοπικό ζήτημα πού δημιουργήθηκε πόλι στήν Κύπρο τό 1900 διήκεσε δέκα ὁλόκληρα χρόνια καί ὁ λαός εἶχε διαιρεθῆ σέ «Κυρηναϊκούς» καί «Κιτιακούς», πού διεπληκτίζοντο μεταξύ των. Εἶναι γνωστό δέ ὅτι οἱ δύο παρατάξεις ἔφθασαν στό σημεῖο νά χωρίσουν ἀκόμη καί τά σχολεῖα.

Οἱ ἐνδοκυπριακές

'Η ἐπανάληψη τῶν ἐνδοκυπριακῶν συνομιλιῶν, πού εἶχε ὁρισθῆ νά ἀρχίσουν αὔριο, Τρίτη 27 Φεβρουαρίου, θά ἀναβληθῆ γιά δυό - τρεῖς ἡμέρες. Καί τοῦτο γιατί ὁ κ. Ντεκτάς θά εἶναι αὔριο ἀπησχολημένος μέ τήν ἀντικατάσταση τμήματος τοῦ ΤΟΥΡΔΥΚ καί μεθαύριο μέ τήν ἐπίσημη ἐγκατάσταση τοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

'Απαγωγή στήν Κύπρο

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, 26. 'Αθηναϊκό Πρακτορεῖο.—

Στίς 9 τή νύχτα, χθές, στό χωριό Πισσούρι τῆς ἐπαρχίας Λεμεσοῦ, αὐτοκίνητο μέ τέσσερις ἐπιβάτες ὑποχρεώθηκε νά σταματήση ἀπό ἄλλο αὐτοκίνητο, στό ὁποῖο βρίσκονταν 4 ὡς 5 ἄτομα μέ αὐτόματα ὅπλα. Οἱ ὁπλοφόροι ἀπήγαγαν δύο ἀπό τούς ἐπιβάτες τοῦ πρώτου αὐτοκινήτου τούς Δημήτριο Βασιλέα καί Ζοχαρία Μακεδόνα, καί ἀναχώρησαν πρός ἄγνωστη κατεύθυνση.

'Η ἀστυνομία ἐρευνᾶ γιά τήν ἀνεύρεση τῶν ἀπαχθέντων.

"Εξ ἄλλου, τό Σάββατο τό πρωΐ, ἀστυνομικοί περιπολοῦντες στήν Πάφο, ἀνακόλυψαν μέσα σέ αὐτοκίνητο χειροβομβίδα ἐγκωρίας κατασκευῆς. 'Ο ὁδηγός τοῦ αὐτοκινήτου, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀντιληφθῆ τούς ἀστυνομικούς ἐνῶ βρισκόταν σέ ἀπόσταση 50 περίπου μέτρων, σταματήσε ἀμέσως τό ὄχημά του, ὁπότε δύο ἤ καί περισσότερα ἄτομα, πήδησαν ἔξω καί διέφυγαν μέσα στά ἀμπέλια. Τό ὄχημα ἐγκαταλείφθηκε στό δρόμο καί, κατά τήν διάρκεια ἐρεύνης, οἱ ἀστυνομικοί ἀνεκάλυψαν ἐντός αὐτοῦ τήν χειροβομβίδα.

'Αργότερα διαπιστώθηκε ὅτι τό ὅ-

ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΙΔΡΥΕΙ Η ΜΕΒΕΑ

'Εγνώσθη ὅτι ἡ Α.Ε. ΜΕΒΕΑ ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ προγράμματος τῆς ἐπεκτάσεως τῶν δραστηριοτήτων της ἱδρύει θυγατρικήν ἐπιχείρησιν, ἐν συνεργασίᾳ μετά εἰδικευμένης βιομηχανίας, τοῦ ἐξωτερικοῦ, μέ σκοπόν τήν δι' ἰδίων μηχανικῶν ἐγκαταστάσεων παραγωγήν διαφόρων μερῶν καί ἐξαρτημάτων, ἅτινα μέχρι σήμερον εἰσάγονται ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Πρός τόν σκοπόν αὐτόν συνεκάλεσεν Ἔκτακτον Καταστατικήν Γενικήν Συνέλευσιν τῶν μετόχων πρός αὔξησιν τοῦ μετοχικοῦ της κεφαλαίου, ἡ ὁποία ἀνέκυψε κατά τήν σύγκλησιν τῆς ὁποίας ἀνεφέρθη ὅτι τό ἀπαλλοτριώσεως 10.000 στρεμμάτων, στήν περιοχή Πάχης, γιά τήν ἵδρυση τοῦ 3ου διϋλιστηρίου, κατά τή διάρκεια σχετικῆς συζητήσεως στό Συμβούλιο τῆς 'Επικρατείας τό περασμένο Σάββατο, μέ τό δικαιολογητικό ὅτι ἡ προσβαλλομένη πράξη δέν εἶναι διοικητική, ὥστε νά μπορῆ νά προσβληθῆ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας.

Σέ περίπτωση, ὅμως, πού τό ἀνώτατο διοικητικό δικαστήριο τῆς χώρας θεωρήση ὅτι εἶναι ἁρμόδιο, τότε ὁ εἰσηγητής ἐπρότεινε νά γίνουν δεκτές οἱ αἰτήσεις διότι δόσιμα προβάλλεται, ὅτι, ἀφοῦ ματαιώθη ἡ πραγματοποίηση τοῦ σκοποῦ τῆς ἀπαλλοτριώσεως (Σ.Σ. ἡ ἵδρυση τοῦ διϋλιστηρίου ὑπό τῆς Α.Ε. ΩΜΕΓΑ, πού ἀνῆκε τότε στόν κ. 'Αρ. 'Ωνάση), δέν ὑπάρχει συντελεστής ὑπό τίς προϋποθέσεις τοῦ νόμου.

Τοῦτο σημαίνει ὅτι σέ περίπτωση πού ἡ ἀπαλλοτρίωση κηρυχθῆ ἄκυρη ἐπειδή ἄλλαξε ὁ φορεύς τῆς ἐπενδύσεως (Σ.Σ. ἡ Α. Ε. ΣΤΡΑΝ τοῦ κ. Στρατῆ 'Ανδρεάδη), θά πρέπει νά γίνη νέα διαδικασία καί πιθανόν νά αὐξηθῆ τό τίμημα τῆς ἀπαλλοτριώσεως. Πάντως τό Σ. τ. Ε. ἐπεφυλάχθη νά ἐκδώση τίς ἀποφάσεις του.

"Ολες οἱ ἄλλες προσφυγές, κατά τῶν συμβάσεων ἀναθέσεως τοῦ τρίτου διϋλιστηρίου στούς κ.κ. 'Ανδρεάδη καί Ι. Λάτση προτάθησαν ἀπό τούς εἰσηγητές τοῦ Σ. τ. Ε. νά ἀπορριφθοῦν, ἐνῶ ἀνεδλήθη ἡ συζήτηση γιά τήν αἴτηση ἀκυρώσεως γιά λόγους τυπικούς καί ἀντισυνταγματικούς τοῦ Β.Δ. 450, περί ἐγκρίσεως εἰσαγωγῆς 58 ἑκατομ. δολλαρίων πρός ἐπένδυση ὑπό τοῦ κ. Σ. 'Ανδρεάδη, γιά τήν κατασκευή τοῦ διϋλιστηρίου τῆς Πάχης, θά γίνη τήν 30 Μαρτίου καί τήν 20 'Απριλίου ἐ.ἔ. 'Επίσης, ὁ εἰσηγητής - σύμβουλος τοῦ Σ.τ.Ε. κ. Γ. Κουτογιάννης ἐπράτεινεν ἀπόρριψη ἄλλης αἰτήσεως τοῦ κ. 'Αρ. 'Ωνάση, κατά τῆς πράξεως τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 84) 72, μέ τήν ὁποία ἡ ἐπένδυση τοῦ κ. Στ. 'Ανδρεάδη ἀχαρακτηρίσθη ὡς «ἐθιαζούσης σημασίας» γιά τήν οἰκονομία τῆς χώρας, ἀλλά σέ ὡρισμένα σημεῖα διετήρησε μερικές ἐπιφυλάξεις.

Οἱ δικηγόροι τοῦ κ. 'Αρ. 'Ωνάση ὑπεστήριξαν στήν σχετική συζήτηση, ἐνώπιον τοῦ Σ. τ. Ε., ὅτι ἔγινε παράβαση τῆς συνταγματικῆς κατοχυρωμένης ἀρχῆς τῆς ἰσότητος μέ τό Β.Δ. 450)72 (μέ τό ὁποῖον ἐνεκρίθη ἡ ἐπένδυση τοῦ κ. Στρ. 'Ανδρεάδη), διότι δόθη ἡ εὐχέρεια στίς τράπεζες 'Εμπορική καί 'Ιονική - Λαϊκή, πού ἀνήκουν στόν κ. 'Ανδρεάδη, νά τόν χρηματοδοτήσουν γιά τήν ἐπένδυση αὐτή, πέραν τῶν ὑφιστάμένων νόμων περί παροχῆς πιστώσεων καί συναλλάγματος σέ ἰδιῶτες. 'Εζήτησαν νά γίνη δεκτή ἡ προσφυγή ἀκυρώσεως τοῦ Β.Δ. Παράλληλα ὑπεστήριξαν ὅτι ἡ ἐπένδυση τοῦ κ. 'Ανδρεάδη δέν ἔπρεπε νά ὑπαχθῆ στό Ν. 2687) 53 περί εἰσαγωγῆς κεφαλαίων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, γιατί γιά τήν εἰσαγωγή τοῦ κεφαλαιουκικοῦ ἐξοπλισμοῦ τοῦ διϋλιστηρίου τῆς Πάχης, στήν πραγματικότητα ἐγγυᾶται ἡ Τράπεζα τῆς 'Ελλάδος, δηλαδή τό 'Ελληνικό Δημόσιο.

'Ακόμη πιό ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ ἐπιχειρηματολογία τῶν δικηγόρων τοῦ κ. Α. 'Ωνάση, ὅτι ἔχει τό ἀπαραίτητο ἔννομο συμφέρον στρεφόμενος κατά τῶν διοικητικῶν πράξεων ἀναθέσεως στόν κ. 'Ανδρεάδη τοῦ διϋλιστηρίου τῆς Πάχης, διότι οἱ μέν προτάσεις του, πού δέν ἔγιναν δεκτές, ἦταν ἐπωφελέστερες γιά τά συμφέροντα τοῦ Δημοσίου, οἱ δέ ἀντιπροτάσεις του γιά τήν ἵδρυση ἑνός —καί ὄχι δύο— διϋλιστηρίων δυναμικότητος 7,5 — 10 ἑκατομ. τόννων ἦταν περισσότερον συμφέρουσες γιά τήν ἐθνική οἰκονομία.

'Η ἀντιπρότασή του κ. 'Ωνάση στήν διακύρυξη τοῦ Δημοσίου γιά ὑποβολή προσφορῶν πρός ἵδρυση διυλιστηρίων τῶν 2)3 τῆς ἑλληνικῆς καταναλώσεως, περιλάμβανε 3 διαζευκτικές δυνατότητες, συμφερώτερες, κατά τόν κ. 'Ωνάση, τῆς προεκτεθείσης. Τό Δημόσιο θά ἔπερνε τά 2)3 τῶν καθαρῶν κερδῶν (ἔναντι 50% τώρα) ἐνῶ τό 1)3 θά ὑπέκειτο στήν φορολογία, μέ ἀποτέλεσμα ἡ δημοσία ὠφέλεια νά ἔφτανε τά 4)5 τῶν κερδῶν.

Τό Δημόσιο ὅμως, ἀγνόησε τήν προσφορά αὐτή, μέ ἀποτέλεσμα, ὅπως ἀνέπτυξαν στό Σ.τ.Ε. οἱ δικηγόροι τοῦ κ. 'Ωνάση, νά ἀχαρίζεται ἀνάδοχο», ἐνῶ ἡ πρόταση 'Ωνάση — κατά τούς ἰσχυρισμούς του — ἐξασφάλιζε ὑπέρ τοῦ δημοσίου κέρδη 200 ἑκατομ. δολλάρια κατ' ὅλη τήν διάρκεια τῆς συμβάσεως, πλέον τῶν κερδῶν προμηθείας καί μεταφορᾶς τοῦ πετρελαίου. Ἀπό τήν σχετική ἀνάπτυξη τῶν ἀπόψεων τοῦ κ. 'Ωνάση προκύπτει ὅτι ἐμμένει στίς τότε προτάσεις του, τίς ὁποῖες «οὐδέποτε ἀπέσυρε».

'Απόρριψη, τέλος εἰσηγήθη ὁ Σύμβουλος τοῦ Σ.τ.Ε. κ. Α. Στουρόπουλος καί τῆς αἰτήσεως τοῦ κ. 'Ωνάση κατά τῆς «διορθώσεως ἡμαρτημένων» τῆς συμβάσεως 'Ανδρεάδη, μέ τό ἐπιχείρημα ὅτι ἡ αἴτηση εἶναι ἀπαράδεκτη καί ἀδόσιμη καί ὅτι νομίμως ἡ Διοίκηση προέβη στήν προσθήκη διατάξεων στήν σύμβαση, ἡ ὁποία εἶχε παραλειφθῆ ἐκ παραδρομῆς.

ΘΑ ΙΔΡΥΣΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ

'Εργοστάσιο τσιμέντων στήν Κρήτη θέλουν νά ἱδρύσουν ἀπό κοινοῦ οἱ ἑταιρίες τσιμέντων Α.Γ.Ε.Τ., «Τιτάν» καί «Τσιμέντα Χαλκίδος». "Ηδη οἱ ἑταιρίες ὑπέβαλαν στήν κυβέρνηση αἴτηση γιά χορήγηση ἀδείας σκοπιμότητος.

Τό νέο ἐργοστάσιο σύμφωνα μέ τήν πρόταση, θά ἀνήκη σέ νέα 'Ανώνυμο 'Εταιρία, οἱ μετοχές τῆς ὁποίας θά εἰσαχθοῦν στό Χρηματιστήριο. 'Η παραγωγική δυναμικότης τῆς μονάδος προβλέπεται ὅτι θά φθάση τούς 600.000 τόννους τσιμέντων ἐτησίως.

'Η θέση γιά τήν ἀνέγερση τῆς νέας βιομηχανίας δέν ἔχει ἐπιλεγῆ ἀκόμη. "Οπως ἀναφέρεται, τοῦτο θά ἐξαρτηθῆ ἀπό τίς σχετικές μελέτες πού θά γίνουν ἐφ' ὅσον τελικά παραχωρηθῆ ἡ ἄδεια γιά τήν ἵδρυση τῆς βιομηχανίας.

'Η πρόταση τῶν ἀνωτέρω τσιμεντοβιομηχανιῶν προκλήθηκε ἀπό τό ἐνδιαφέρον πού ἔχει ἐπιδείξει ἐπανειλημμένως ἡ κυβέρνηση γιά τήν ἵδρυση τσιμεντοβιομηχανίας στήν Κρήτη.

Κ. Κόλμερ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

'Απόρριψη τῶν προσφυγῶν πρότειναν οἱ εἰσηγηταί

ΤΟΥ Κ. ΩΝΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ Κ. ΑΝΔΡΕΑΔΗ

'Ο εἰσηγητής - σύμβουλος τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας κ. 'Αγ. Σταυράκουλος, ἐπρότεινε τήν ἀπόρριψη τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως τῆς ἀπαλλοτριώσεως 10.000 στρεμμάτων, στήν περιοχή Πάχης, γιά τήν ἵδρυση τοῦ 3ου διϋλιστηρίου, κατά τή διάρκεια σχετικῆς συζητήσεως στό Συμβούλιο τῆς 'Επικρατείας τό περασμένο Σάββατο, μέ τό δικαιολογητικό ὅτι ἡ προσβαλλομένη πράξη δέν εἶναι διοικητική, ὥστε νά μπορῆ νά προσβληθῆ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας.

Σέ περίπτωση, ὅμως, πού τό ἀνώτατο διοικητικό δικαστήριο τῆς χώρας θεωρήση ὅτι εἶναι ἁρμόδιο, τότε ὁ εἰσηγητής ἐπρότεινε νά γίνουν δεκτές οἱ αἰτήσεις διότι δόσιμα προβάλλεται, ὅτι, ἀφοῦ ματαιώθη ἡ πραγματοποίηση τοῦ σκοποῦ τῆς ἀπαλλοτριώσεως (Σ.Σ. ἡ ἵδρυση τοῦ διϋλιστηρίου ὑπό τῆς Α.Ε. ΩΜΕΓΑ, πού ἀνῆκε τότε στόν κ. 'Αρ. 'Ωνάση), δέν ὑπάρχει συντελεστής ὑπό τίς προϋποθέσεις τοῦ νόμου.

Τοῦτο σημαίνει ὅτι σέ περίπτωση πού ἡ ἀπαλλοτρίωση κηρυχθῆ ἄκυρη ἐπειδή ἄλλαξε ὁ φορεύς τῆς ἐπενδύσεως (Σ.Σ. ἡ Α. Ε. ΣΤΡΑΝ τοῦ κ. Στρατῆ 'Ανδρεάδη), θά πρέπει νά γίνη νέα διαδικασία καί πιθανόν νά αὐξηθῆ τό τίμημα τῆς ἀπαλλοτριώσεως. Πάντως τό Σ. τ. Ε. ἐπεφυλάχθη νά ἐκδώση τίς ἀποφάσεις του.

"Ολες οἱ ἄλλες προσφυγές, κατά τῶν συμβάσεων ἀναθέσεως τοῦ τρίτου διϋλιστηρίου στούς κ.κ. 'Ανδρεάδη καί Ι. Λάτση προτάθησαν ἀπό τούς εἰσηγητές τοῦ Σ. τ. Ε. νά ἀπορριφθοῦν, ἐνῶ ἀνεδλήθη ἡ συζήτηση γιά τήν αἴτηση ἀκυρώσεως γιά λόγους τυπικούς καί ἀντισυνταγματικούς τοῦ Β.Δ. 450, περί ἐγκρίσεως εἰσαγωγῆς 58 ἑκατομ. δολλαρίων πρός ἐπένδυση ὑπό τοῦ κ. Σ. 'Ανδρεάδη, γιά τήν κατασκευή τοῦ διϋλιστηρίου τῆς Πάχης, θά γίνη τήν 30 Μαρτίου καί τήν 20 'Απριλίου ἐ.ἔ. 'Επίσης, ὁ εἰσηγητής - σύμβουλος τοῦ Σ.τ.Ε. κ. Γ. Κουτογιάννης ἐπράτεινεν ἀπόρριψη ἄλλης αἰτήσεως τοῦ κ. 'Αρ. 'Ωνάση, κατά τῆς πράξεως τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 84) 72, μέ τήν ὁποία ἡ ἐπένδυση τοῦ κ. Στ. 'Ανδρεάδη ἀχαρακτηρίσθη ὡς «ἐθιαζούσης σημασίας» γιά τήν οἰκονομία τῆς χώρας, ἀλλά σέ ὡρισμένα σημεῖα διετήρησε μερικές ἐπιφυλάξεις.

Οἱ δικηγόροι τοῦ κ. 'Αρ. 'Ωνάση ὑπεστήριξαν στήν σχετική συζήτηση, ἐνώπιον τοῦ Σ. τ. Ε., ὅτι ἔγινε παράβαση τῆς συνταγματικῆς κατοχυρωμένης ἀρχῆς τῆς ἰσότητος μέ τό Β.Δ. 450)72 (μέ τό ὁποῖον ἐνεκρίθη ἡ ἐπένδυση τοῦ κ. Στρ. 'Ανδρεάδη), διότι δόθη ἡ εὐχέρεια στίς τράπεζες 'Εμπορική καί 'Ιονική - Λαϊκή, πού ἀνήκουν στόν κ. 'Ανδρεάδη, νά τόν χρηματοδοτήσουν γιά τήν ἐπένδυση αὐτή, πέραν τῶν ὑφιστάμένων νόμων περί παροχῆς πιστώσεων καί συναλλάγματος σέ ἰδιῶτες. 'Εζήτησαν νά γίνη δεκτή ἡ προσφυγή ἀκυρώσεως τοῦ Β.Δ. Παράλληλα ὑπεστήριξαν ὅτι ἡ ἐπένδυση τοῦ κ. 'Ανδρεάδη δέν ἔπρεπε νά ὑπαχθῆ στό Ν. 2687) 53 περί εἰσαγωγῆς κεφαλαίων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, γιατί γιά τήν εἰσαγωγή τοῦ κεφαλαιουκικοῦ ἐξοπλισμοῦ τοῦ διϋλιστηρίου τῆς Πάχης, στήν πραγματικότητα ἐγγυᾶται